

Центар за породични смештај и усвојење
Београд, Ул. Радослава Грујића бр. 17

ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Београд, 2024 година

САДРЖАЈ

1. Опште одредбе	страна	2
2. Организација технолошког процеса на начин да ризик од избијања пожара буде отклоњен		3
3. Заштита од пожара у зависности од намене објекта са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара		5
4. Права, обавезе и одговорности запослених за спровођење превентивних мера заштите од пожара		15
5. Упуство за поступање у случају пожара		17
6. План евакуације у случају пожара		18
7. Начин извођења евакуације		19
8. Начин извођења спашавања		22
9. Зборно место окупљања након евакуације		23
10. Начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара		24
11. Прорачун максималног броја људи који се могу безбедно евакуисати из објекта		24
12. Ажурирање и усклађивање Правила		29
13. Прелазне и завршне одредбе		29
14. Прилози		31 и 32

На основу члана 28. Закона о заштити од пожара ("Службени гласник РС" бр. 111/2009, 20/2015, 87/2018, 87/2018 и др. закони), директор Центра за породични смештај и усвојење Београд доноси:

ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилима утврђују се мере и послови заштите од пожара који су прописани Законом, прописима донетим на основу Закона, правилима техничке праксе, плановима заштите од пожара и другим одлукама органа државне управе, а у вези са спровођењем и унапређивањем заштите од пожара у сврху заштите живота људи и имовине у објектима **Центра за породични смештај и усвојење** (у даљем тексту: центар), укључујући све просторије и просторе који центру припадају.

Члан 2.

Правила заштите од пожара обухватају:

- Организацију технолошког процеса на начин да ризик од избијања и ширења пожара буде отклоњен, а да у случају његовог избијања буде обезбеђена безбедна евакуација људи и имовине и спречено његово ширење.
- Организацију заштите од пожара у зависности од намене објекта са потребним бројем људи оспособљених за обављање послова заштите од пожара.
- Доношење Плана евакуације и упутства за поступање у случају пожара.
- Начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара.
- Права, обавезе и одговорности запослених за спровођење превентивних мера заштите од пожара.
- Прорачун максималног броја људи који се могу безбедно евакуисати из објекта.

Члан 3.

Пожар је процес неконтролисаног сагоревања којим се угрожавају животи и здравље људи, материјална добра и животна средина, може изазвати широке последице као што су:

- опасно деловање топлине, дима и отровних гасова на присутне особе, већ у току првих минута трајања пожара,
- опасност од паничног понашања ученика и запослених,
- оштећење или уништење материјалних добара, деловањем пожара или применом воде или пене као средства за гашење,
- оштећења или рушења конструктивних елемената зграде, зависно о њеној отпорности на пожар и температурном режиму самог пожара.

Члан 4.

Овим правилима уређује се и начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара, обавезе лица које ради на пословима организовања и спровођења мера заштите од пожара и других запослених.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА ТЕХНОЛОШКОГ ПРОЦЕСА НА НАЧИН ДА РИЗИК ОД ИЗБИЈАЊА И ШИРЕЊА ПОЖАРА БУДЕ ОТКЛОЊЕН, А ДА У СЛУЧАЈУ ЊЕГОВОГ ИЗБИЈАЊА БУДЕ ОБЕЗБЕЂЕНА БЕЗБЕДНА ЕВАКУАЦИЈА ЉУДИ И ИМОВИНЕ И СПРЕЧЕНО ЊЕГОВО ШИРЕЊЕ

2.1. Локација, опис објекта

Члан 5.

Рад центра се одвија у објектима на територији више општина. У Београду на територији општине Врачар, Ул. Радослава Грујића бр. 17, у Ваљеву, Ул. Вука Караџића бр.43/7, у Лозници, Ул. Максима Горког бр.66, у Шапцу, Ул. Масарикова бр.135, 3 спрат, стан 27.

Објект у Београду је пословни објект у коме Центар обавља делатност на другом и делом на првом спрату. Објект је самосталан спратности пр+2сп. Објект је изграђен од чврстог материјала опека и бетон.

Објект у Ваљеву је пословни објект ,самосталан, спратности пр+3сп. Објект је изграђен од чврстог материјала опека и бетон.

Објект у Лозници је пословни објект, самосталан, спратности пр+2сп. Објект је изграђен од чврстог материјала опека и бетон.

Објект у Шапцу, је стамбено-пословни, самосталан, спратности пр+4сп. Објект је изграђен од чврстог материјала опека и бетон.Центар обавља делатност у стану на трећем спрату.

Члан 5/1

Објект у **Београду**, Ул. Радослава Грујића бр. 17. Рад центра се одвија на другом и делом првог спрата.

- На првом спрату се налазе канцеларије, ходници, степениште
- на другом спрату су сала за састанке, канцеларија, ходник, степениште;

Објект центра је прикључен на следеће јавне инсталације: електродистрибутивну мрежу града, водоводну мрежу градског водовода и канализације.

Објект је слободностојећи те не постоји могућност преношења пожара са суседних објектата и обрнуто.

Највећа висина објектата на којој се налазе људи је под поткровља, тако да објект не спада у високе објекте. ($x < 30m$).

Гашење евентуалних пожара вршиће Ватрогасна бригада Београд из своје станице у Мије Ковачевића. За долазак на лице места, ватрогасној јединици је потребно око 10 минута.

Објект у **Ваљеву**, Ул. Вука Караџића бр. 43/7. Рад центра се одвија у канцеларијама, у простору се налази чајна кухиња, мокри чвор.

Објект центра је прикључен на следеће јавне инсталације: електродистрибутивну мрежу града, водоводну мрежу градског водовода и канализације.

Објекат је слободностојећи те не постоји могућност преношења пожара са суседних објеката и обрнуто.

Највећа висина објекта на којој се налазе људи је под поткровља, тако да објекат не спада у високе објекте. ($x < 30\text{m}$).

Гашење евентуалних пожара вршиће Ватрогасна бригада Ваљево. За долазак на лице места, ватрогасној јединици је потребно око 10 минута.

Објекат у **Лозници**, Ул. Максима Горког бр. 66. Рад центра се одвија у канцеларијама
Објекат центра је прикључен на следеће јавне инсталације: електродистрибутивну мрежу града, водоводну мрежу градског водовода и канализације.

Објекат је слободностојећи те не постоји могућност преношења пожара са суседних објеката и обрнуто.

Највећа висина објекта на којој се налазе људи је под поткровља, тако да објекат не спада у високе објекте. ($x < 30\text{m}$).

Гашење евентуалних пожара вршиће Ватрогасна бригада Лозница. За долазак на лице места, ватрогасној јединици је потребно око 10 минута.

Објекат у **Шапцу**, Ул. Масарикова бр. 135. Рад центра се одвија на тречем спрату у стану.
У стану се налази чајна кухиња, мокри чвор.

Објекат центра је прикључен на следеће јавне инсталације: електродистрибутивну мрежу града, водоводну мрежу градског водовода и канализације.

Објекат је слободностојећи те не постоји могућност преношења пожара са суседних објеката и обрнуто.

Највећа висина објекта на којој се налазе људи је под четвртог спрата, тако да објекат не спада у високе објекте. ($x < 30\text{m}$).

Гашење евентуалних пожара вршиће Ватрогасна бригада Шабац. За долазак на лице места, ватрогасној јединици је потребно око 10 минута.

Члан 7.

Да би у случају пожара, ватрогасна јединица могла изводити акцију гашења, обезбеђен је приступ ватрогасним возилима и гашење евентуалног пожара са две стране објекта са удаљености која је мања од 12 m.

Положај објекта, простор око њега и јавне саобраћајнице обезбеђују услове за брзу интервенцију у акцијама гашења пожара, спашавања људи и имовине угрожених пожаром, брзо и ефикасно приступање ватрогасних возила са употребом посебних ватрогасних средстава и опреме, као и приступ возила прве помоћи.

2.2 Технолошки процес и намена радних просторија

Члан 8.

Процес рада обухвата заштиту деце без родитељског старања кроз хранитељске породице.

Радни простори се састоје од: канцеларија, мокри чвор, ходника, степеништа и помоћних просторија.

У канцеларијама се користи компјутерска и пратећа опреме (штампачи, апарати за фотокопирање), телефони, факс, канцеларијски намештај (радни столови, столице, плакари за одлагање документације).

Члан 9.

Заштита од пожара обухвата скуп мера и радњи за отклањање узрока пожара, спречавање настајања и ширења пожара, откривање и гашење пожара, утврђивање узрока пожара и пружање помоћи код отклањања последица проузрокованих пожаром.

Члан 10.

Центар је дужан, на начин и под условима утврђеним Законом и овим Правилима, својом опремом, техничким и осталим средствима, а запослени и својим радом, да учествују у гашењу пожара и спашавању људи и имовине угрожених пожаром.

Члан 11

Заштита од пожара организује се и континуирано спроводи при обављању послова запослених у свим просторијама и местима у простору центра где постоји могућност избијања пожара.

Члан 12.

Одредбе ових Правила односе се на све запослене који раде у центру и друга лица која се могу затећи у објекту.

Ова Правила одговарајуће се примењују и на технолошке експлозије које могу да настану као последица употребе запаљивих течности и гасова и осталих горивих материја које са ваздухом могу створити експлозивну смешу.

Члан 13.

Запослени других правних лица, док раде у просторијама центра дужни су да се придржавају општих прописа о заштити од пожара и одредаба ових Правила.

3. ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА У ЗАВИСНОСТИ ОД НАМЕНЕ ОБЈЕКТА СА ПОТРЕБНИМ БРОЈЕМ ЛИЦА ОСПОСОБЉЕНИХ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 14.

У сврху отклањања или смањења опасности од настајања пожара у простору центра спроводе се мере заштите од пожара у просторијама, на инсталацијама и уређајима као што су:

- пословни простор
- канцеларије,
- комуникације,

- путеви излазни/улазни,
- електрична инсталација,
- громобранска инсталација,
- противпанична расвета,
- хидранти и апарати за гашење пожара,
- ватрогасни путеви,
- Ручна дојава.

Од радова на одржавању просторија центра са становишта заштите од пожара значајни су:

- радови заваривања.

1. Пословни простори

Član 15.

- Забрањено је у пословним просторима употребљавати грејалице са ужареним нитима, отвореним пламеном за додатно загревање простора и постављање импровизованих електричних инсталација.
- Када у пословним просторима нема запослених и странака потребно је врата држати стално затворена, како би се спречио приступ неовлашћеним лицима.
- Забрањено је уносити у пословне просторе предмете који ометају нормално кретање и смањују површину пута изласка из пословних простора,
- Ради спречавања настанка пожара у пословним просторима не сме се пушити, остављати папир у близини радијатора.
- Након завршетка рада дужност је запослених на одржавању хигијене у објекту прегледати просторију коју чисте, искључити електричне апарате, затворити прозоре и врата.

2. Канцеларије

Члан 16.

- Забрањено је у канцеларијама употребљавати грејалице са ужареним нитима, отвореним пламеном за додатно загревање простора и постављање импровизованих електричних инсталација.
- Када у канцеларијама нема странака и запослених потребно је врата држати стално затворена, како би се спречио приступ неовлашћеним лицима.
- У простору канцеларија документација мора бити уредно сложена и не сме се њоме закрчити површине излазних путева.
- У пословним просторима обавезно морају бити постављене ознаке забране пушења.
- Ради спречавања настанка пожара у канцеларијама не сме се пушити, остављати папир у близини радијатора.
- Након завршетка рада дужност запосленог је прегледати просторију у кој ради, искључи електричне апарате, затвори прозоре и врата.

3. Комуникације

Члан 16.

Комуникације у објекту морају се држати слободним и чистима. Нарочито је забрањено у простору комуникација држати запаљиве предмете, папире и елементе који смањују њихову површину односно проходност.

- Забрањено је пушење на простору комуникација.

4. Пuteви излажења

Члан 17.

Путевима излажења, сматрају се ходници, степениште, улазно-излазни простори, врата која служе за улаз и излаз из објекта и сматрају се путем за евакуацију у случају изненадног догађаја.

Сви излазни путеви морају се одржавати стално слободним и проходним у целој ширини. У просторима излазних путева не смеју се држати запаљиви предмети ни предмети који смањују њихову површину односно проходност.

Осветљење путева евакуације - поред постојеће расвете, за случај опасности морају бити осветљени паник расветом у времену од најмање 1 часа по укључењу, што осигурава минималан ниво осветљења у случају евакуације из објекта центра.

Врата која су предвиђена као излаз за случај пожара морају бити откључана у време коришћења објекта, а накнадним размештајем простора не смеју се ставити ван употребе.

Члан 18.

Врата, која су уграђена на путевима евакуације отварају се у правцу смера евакуације, неће имати могућност закључавања.

Браве на вратима која се налазе на излазним путевима морају бити тако направљене да омогућавају отварање врата притиском било којег дела тела човека на део врата у висини браве.

Подови хоризонталних евакуационих путева су равни, без могућности спотицања и клизања, обложени негоривим материјалима чиме се спречава развијање дима и токсичних гасова.

На евакуационим путевима постављене су добро уочљиве стандардизоване ознаке за смер кретања за евакуацију из зграде.

Евакуација особа којима треба помоћ при евакуацији из објекта, према изведеним путевима евакуације и комуникације и излазима, неће се одвијати с несметано, јер исти нису пројектовани у складу са просторним стандардима и нормативима за спречавање архитектонских и урбанистичких баријера.

У објекту су постављени поједностављени планови простора, са означеним излазним путевима у случају опасности.

Уз овакву организацију простора и уз постављена обавештења и упутства према излазима, испуњене су претпоставке за сигурну и правовремену евакуацију из објекта.

5. Електрична инсталација

Члан 19.

Одржавање електричне инсталације обавља за то овлашћено правно лице.

Члан 20.

Укључивање нових потрошача електричне енергије на постојећу мрежу не може се извршити без мишљења стручне особе, или лица задуженог за обављање послова заштите од пожара.

Члан 21.

У главном разводном орману и разводним орманима других простора морају се поставити одговарајуће шеме електричних инсталација са свим потребним подацима за њихово лако разумевање.

На шемама у главном орману мора се означити намена појединих просторија, нарочито места склопки за сигурносну и паничну расвету и за искључење појединих група потрошача. У близини места главног разводног ормана не сме се држати запаљиви предмети нити сме бити закрчен приступ истом.

Члан 22.

Електричне инсталације и потрошачи морају бити осигурани од кратког споја и преоптерећења одговарајућим осигурачима или склопкама. Осигурач или окидачи на склопкама морају бити димензионирани за одговарајуће оптерећење.

Замена осигурача мора се извршити само оригиналним улошцима.

Члан 23.

Забрањено је постављање импровизоване инсталације.

Члан 24.

Испитивање отпора изолације електричних инсталација јаке струје обвезно је обавити најмање једном у раздобљу од 10 година, а на местима где је електроинсталација изведена на дрвеној или некој другој запаљивој подлози, испитивање је обвезно сваке године. Испитивање отпора изолације електричних водова може обављати само овлашћена правна лица или предузетници, а након испитивања издаје се уверење о испитивању.

Члан 25.

Сва расветна места инсталирана у просторима центра морају бити стално исправна.

6. Громобранска инсталација

Члан 26.

Громобранска инсталација мора бити изведена тако да се атмосферско пражњење може одвести у земљу без штетних последица. У ту сврху, преглед и испитивање громобранских инсталација мора се вршити у следећим случајевима:

- после поправке или преправка громобранске инсталације,
- после удара грома у инсталацију или објект,
- у редовним периодичним размацима од три године.

Члан 27.

Преглед и испитивање громобранских инсталација може обављати овлашћено правно лице или предузетник који о прегледу саставља записник.

7. Противпанична расвета

Члан 28.

На путевима за излаз морају бити инсталиране светиљке противпаничне расвете. Контрола исправности и функционалности противпаничне расвете обавља се два пута годишње и о томе се води прописана евиденција. Утврђене неисправности по извршеном испитивању морају се отклонити.

8. Хидрантска инсталација

Члан 29.

За гашење пожара водом у објекту матичне центра је изведена унутрашња хидрантска мрежа која је прикључена на градску водоводну мрежу и осигурава потребну количину воде за гашење евентуалног пожара.

Унутрашња хидрантска мрежа мора бити под сталним притиском воде. Сва инсталација и хидрантски прикључци морају бити у исправном стању. Ормар мора бити означен знаком „Х“, а приступ до ормарића унутрашње хидрантске мреже треба бити увек видљив и лако доступан.

На свакој етажи објеката, изведен је одговарајући број унутарашњих хидраната, тако да се целокупан простор који се штити може покрити млазом воде. При том се водило рачуна да дужина црева износи 15m, а дужина компактног млаза 5m.

Члан 30.

При контроли хидрантске мреже мери се притисак у хидрантској мрежи и потребан проток воде за гашење пожара. Притисак се мери на контролној млазници на највишем спрату или на хидранту који је најудаљенији од прикључка, а у извештају о мерењу притиска наводи се измерени притисак и датум мерења.

Црева у хидрантским орманима контролишу се најмање двапут годишње, при чему се морају испитати притиском воде од 7 бара.

Хидрантску мрежу, са свим уређајима и арматуром, контролисати најмање два пута годишње од овлашћеног правног лица, о чему се сачињава записник.

9. Апарати за гашење пожара

Члан 31.

У сврху заштите од пожара у објектима центра постављени су ватрогасни апарати за гашење пожара.

Ватрогасни апарати морају бити постављени на видљивом месту, на максималној висини од пода 1,35m, а места постављања апарата прописно означена налепницом складу са важећим правилником.

Ватрогасни апарати морају се увек држати у исправном стању.

Неисправни и празни апарати одстрањују се и шаљу на поправку, односно ново пуњење.

Члан 32.

Одржавање ватрогасних апарата обухвата:

- редовни преглед,
- периодични преглед,
- контролно испитивање.

Редовни преглед обавља домар, а периодични преглед и контролно испитивање овлашћено правно лице.

Члан 33.

Редовним се прегледом утврђује:

- уочљивост апарата и доступност апарату,
- опште стање апарата,
- комплетност апарата,
- стање пломбе апарата.

Редовни преглед се обавља најмање једном у три месеца, зависно о услова смештаја апарата.

Уочене недостатке корисник је обвезан одмах одклонити сам или ангажовањем стручног лица.

Члан 34.

Периодични преглед мора се обавити најмање два пута годишње.

Члан 35.

Контролно испитивање ватрогасних апарата типа „S“ мора се обавити најмање сваке друге године, а апарата са угљен-диоксидом-СО₂ сваке пете године.

Члан 36.

Након сваког гашења пожара, у сарадњи са професионалном ватрогасном јединицом, одређује се противпожарна стража која ће на месту пожара дежурати пар сати након пожара како би се спречило поновно избијање пожара.

Искоришћену опрему и уређаје за гашење пожара потребно је одмах довести у исправно стање и вратити на одређена места.

10. Ручни јављачи пожара

Члан 37.

Ручни јављачи пожара раде на принципу „РАЗБИЈ СТАКЛО“ при чему долази до активирања микросклопке. Четвртастог су облика, црвене боје и лако уочљиви. Овакав сигнал алармира централу и даље деловање иде програмираним алгоритмом.

Члан 38.

У објекту постоје сирене које осигуравају чујност сигнализације аларма у било којем делу објекта.

Систем за дојаву пожара има разрађен план алармирања у којем су утврђени поступци за време и ван радног времена, тј. за случај присутности запослених лица и за случај кад су уштићеном простору нема никога.

На видном месту постављен је шематски приказ плана узбуњивања, са кратким упутством о поступцима које је потребно извршити у појединој ситуацији.

Поред поступака у случају аларма, планом узбуњивања морају бити обухваћени поступци везани за:

- упозоравање осталих присутних особа и њихову евакуацију,
- укључивање запослених у гашење пожара,
- позивање ватрогасне јединице,
- позивање привредног друштва за заштиту од пожара.

11. Ватрогасни путеви

Члан 39.

Око објеката утврђене су површине које су предвиђене да се користе као оперативне површине за рад ватрогасне технике за случај потребе гашења пожара, или спашавања особа из објекта.

Члан 40.

Забрањено је паркирање возила, постављати запреке или било какво заузимање тих површина које би онемогућило ватрогасној техници у случају пожара да интервенише на спољним зидовима зграде.

Радови заваривања, лемљења и резања на привременим местима

Члан 41.

Заваривање на привременим местима може се изводити само по претходно прибављеном одобрењу од лица одговорног за заштиту од пожара.

Одобрење из става 1. овог члана издаје се на основу писаног захтева извођача радова заваривања.

Члан 42.

Заваривање се мора изводити под надзором руководиоца радова на месту заваривања на начин и у време које је одређено у одобрењу.

Члан 43.

За сигурно извођење заваривања у смислу заштите од пожара и експлозије непосредно одговарају извођач радова и лице одговорно за заштиту од пожара у центру.

Члан 44.

На месту извођења радова заваривања мора да се обезбеди у приправности одговарајућа опрема (апарати за гашење пожара), утврђена у одобрењу.

У случајевима где је потребно, хидрантска црева са млазницом морају бити спојена на хидрантски прикључак и спремна за употребу.

Члан 45.

Приликом издавања одобрења за заваривање лице одговорно за заштиту од пожара у центру мора да одреди обавезно ватрогасно дежурство при извођењу радова заваривања у случајевима радова у близини зидова, преграда, таванице или кровова грађених од горивих материјала или које имају гориву облогу.

Лица оспособљена за обављање послова заштите од пожара

Члан 46.

За послове организовања и спровођења мера заштите од пожара у центру ангажовано је привредно друштво које испуњава прописане услове и има овлашћење Министарства за обављање ових послова.

Ангажовано лице за спровођење мера заштите од пожара има следеће дужности:

1. спроводи превентивне мере заштите од пожара утврђене Законом, другим прописима и овим Правилима;
2. контролише исправност противпожарних апарата и хидрантске опреме и предузима мере ради њиховог сервисирања поправке или замене;
3. води рачуна о роковима за испитивање:
 - хидрантске мреже,
 - апарата за гашење пожара,
 - електричне инсталације,
 - противпаничне расвете,
4. сарађује са органима државне управе надлежним за послове заштите од пожара у време прегледа простора објекта;
5. брине о спровођењу мера заштите од пожара наложених решењем надлежног државног органа и мера утврђених одредбама ових Правила;
6. подноси стручне предлоге на унапређивању мера заштите од пожара;
7. израђује поједина упутства за безбедан рад са становишта заштите од пожара;
8. припрема програм и спроводи основну обуку запослених и практично проверава њихово знање из области заштите од пожара;
9. предлаже набавку потребне ватрогасне опреме и средстава за гашење пожара,
10. води евиденције о обављеним прегледима апарата за гашење пожара, унутрашње хидрантске мреже као и друге евиденције из области заштите од пожара;
11. издаје одобрења за извођење радова заваривања;
12. извештава директора центра о свим појавама, променама и проблемима из области заштите од пожара и предлаже предузимање конкретних мера;
13. прати прописе из области заштите од пожара, техничка достигнућа из те области и у складу са тим предлаже и предузима потребне мере ради унапређења заштите од пожара;
14. при адаптацији, реконструкцији и поправкама у објекту предлаже и контролише спровођење мера и норматива заштите од пожара;
15. учествује у изради аката из области заштите од пожара;
16. води прописане евиденције.

Запослени задужени за одржавање у исправном стању опреме и средстава за гашење пожара**Члан 47.**

Објекти центра имају следећу опрему и средстава за гашење пожара:

- унутрашњу хидрантску мрежу,
- апарате за гашење пожара.

Одржавање опреме и средстава за гашење пожара поверено је овлашћеном правном лицу.

Члан 48.

О роковима у којима се треба контролисати исправност опреме и средстава брине лице ангажовано за послове заштите од пожара.

4. ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА**Члан 49.**

Сви запослени који раде у центру обавезни су да се упознају са опасностима од пожара у просторијама и просторима које користе и мерама које су прописане за спречавање настанка пожара.

Мере заштите од пожара се организовано спроводе на свим местима где се обавља настава и рад, у свим просторијама.

Члан 50.

У организацији функционисања заштите од пожара одговорна лица су:

Директор је овлашћен и обвезан да у области заштите од пожара:

1. обезбеди организацију и спровођење мера заштите од пожара,
2. спроводи мере заштите од пожара које наложе инспектори државне управе надлежна за послове заштите од пожара,
3. стара се о обезбеђењу средстава за спровођење мера заштите од пожара,
4. покрене поступак због повреде дужности из ових Правила.

Члан 51.

Секретар обавља у области заштите од пожара следеће послове:

1. прати прописе из области заштите од пожара и даје објашњења за њихову примену службама и запосленима,
2. учествује у изради аката из области заштите од пожара,
3. сарађује с другим правним лицима и стручним службама на пословима заштите од пожара, обавља и друге послове из своје надлежности.

Члан 52.

Запослени у центру дужни су:

1. познавати мере заштите од пожара које морају спроводити на свом радном месту,
2. бити оспособљени за гашење пожара апаратима и другом опремом којом располаже центар,
3. познавати распоред опреме и средстава за гашење пожара,
4. да спроведу поступак ефикасне евакуације странака из било ког дела простора центра у безбедан простор,
5. знати број телефона ватрогасне бригаде Београд, Ваљево, Лозница, Шабац
6. предузимати мере за непосредно отклањање опасности, које би могле представљати опасност за настајање пожара или панике,
7. током рада пратити понашање запослених, странака, проверити има ли остављених предмета, а након завршетка наставе, проверити да ли су сви напустили простор центра,
8. придржавати се правила понашања о пушењу у објекту и на отвореном простору,
9. познавати место инсталирања главног електричног прекидача у објекту,
10. познавати дужности запослених у случају избијања пожара у просторима центра.

Члан 53.

Запослени на чишћењу простора центра дужне су:

1. редовито односити отпадни папир из радних просторија,
2. водити бригу да се за чишћење простора не употребљавају лако запаљиве течности,
3. прегледати просторију коју чисти, искључити електричне апарате, затвори прозоре и врата,
4. након што странке и запослени напусте просторије провери има ли остављених уређаја укључених и да ли су све странке и запослени напустили зграду.

Члан 54.

За спровођење мера заштите од пожара за време коришћења простора и објекта задужени су запослени који обављају рад у објекту.

Члан 55.

Запослени су одговорни ако својом кривицом нарушавају или на други начин крше обавезе заштите од пожара које су утврђене прописима и овим Правилима из области заштите од пожара.

5. УПУТСТВО ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА

Члан 56.

Откривање и дојаву пожара у згради, на опреми и инсталацијама, који би могао изазвати опасност по живот и здравље присутних особа и/или штету на имовини, врше сви запослени.

Дојаву обављају лично или телефоном и то: запосленима, директору, односно јавним службама за спашавање (бр.тел. 193). Директор ће даље процењивати ситуацију и предузимати потребне мере (дојаву, узбуњивање, евакуација, позивање спољних служби и сл.).

Опрема која се користи за обавештавање обухвата: телефон и/или мобилни телефон.

Наређење за узбуњивање даје директор или особа која га у одсутности замењује.

Члан 57.

Запослени који је први уочио пожар након визуалног прегледа простора и у случају стварног пожара, одмах приступа почетном гашењу пожара ручним ватрогасним апаратом за гашење пожара, тако да се увек налази између пламена и излаза (леђима окренут излазу да му пламен не би пресекао пут), а у случају да сам не може локализовати пожар:

- узбуњује остала лица – позива узвиком "ПОЖАР!",
- обавештава директора,
- искључује електричну струју на главном прекидачу,
- у случају потребе изврши евакуацију ученика по плану евакуације.

Члан 58.

Јављање пожара се може обавити телефоном. Сваки запослени или било које друго лице у центру које примети пожар у објекту или у непосредној близини, односно примети непосредну опасност од избијања пожара, дужно је да о томе без одлагања обавести ватрогасну јединицу на број телефона 193, мобилни 011193, односно полицијску станицу на број телефона 192, мобилни 011192, водећи рачуна да буде кратак и јасан.

Дежурног ватрогасне јединице, односно МУП-а обавештава о следећем:

- Где гори (назив објекта, адреса)
- Шта гори (уређаји, документација, унутрашњи ентеријер)
- Ко позива (име и презиме).

Члан 59.

Запослени који је предузео напред наведене радње обавештава директора о изненадном избијању пожара, који предузима даље мере у сврху гашења пожара и евакуације странака и запослених из простора и објеката.

Поступак по доласку ватрогасне јединице

Члан 60.

По доласку ватрогасне јединице, домар сачекује командира ватрогасне јединице, информише га о месту насталог пожара, шта гори, шта је до сада предузето и води га до места пожара. По доласку ватрогасне јединице, гашењем пожара и свим активностима у току интервенције руководи командир ватрогасне јединице.

6. ПЛАН ЕВАКУАЦИЈЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

Члан 61.

У случају избијања пожара у објекту, ради безбедне евакуације ученика, запослених и имовине и спречавања ширења пожара, поступа се по Плану евакуације у случају пожара.

Члан 75.

Планом евакуације и спашавања утврђују се организација, поступци и мере за осигурање брзе евакуације из објекта.

План има задатак да у случају пожара предвиди организацију евакуације и спашавања ученика, запослених и других особа који се могу затећи у објекту.

Технички услови за извођење евакуације односе се на уређење и одржавање путева евакуације унутар објекта.

Планирани евакуацијски путеви и излази морају се током коришћења објекта непрекидно одржавати у складу са захтевима сигурности (проточности).

Члан 62.

Евакуација подразумева унапред програмирани и организовани начин напуштања угрожених простора и просторија, пре него што наступи опасност по живот и здравље лица која се налазе у објекту.

Лица затечена у објекту, у најкраћем времену, започињу евакуацију спонтано, из угрожених или потенцијално угрожених делова објекта крећући се искључиво уобичајеним комуникацијама унутар објекта ка безбедном месту где се не очекују штетни ефекти због којих се врши евакуација.

Члан 63.

Спашавање подразумева спровођење радњи којима се лицима затеченим у угроженом просторијама или просторима пружа помоћ у напуштању угроженог простора.

Спашавање се изводи и у ситуацијама када су деловањем пожара блокирани путеви или излази за напуштање угрожених простора, а у најкраћем времену са снагама и средствима који одговарају насталој ситуацији.

Процес евакуације и поступци спашавања спроводе се пре, у току или након догађаја који угрожавају животе или здравље људи, односно штете материјалним добрима.

7. НАЧИН ИЗВОЂЕЊА ЕВАКУАЦИЈЕ

Члан 64.

У случају наступа изненадног догађаја који би могао угрозити живот и здравље странака и запослених у објекту и у просторијама:

- врши се моментално алармирање странака и запослених усменим путем за почетак евакуације и спашавања, уз претходну проверу насталог догађаја.
- целокупном акцијом евакуације запослених из простора и објекта руководи особа именована од стране директора, за руководиоца евакуације и спашавања.

Члан 65.

На знак узбуњивања о пожару запослени дужни су да се евакуишу према одредбама овог Плана, односно, према упутствима особа задужених за руковођење акцијом евакуације.

7.1. Особе задужене за спровођење евакуације и спашавања

Члан 66.

Руководилац евакуације руководи целокупним спровођењем евакуације и спашавања на начин да координира целокупни ток евакуације странака и запослених који се евакуишу из објекта.

Запослени координирају евакуацију странака из простора у којима су се при наступу ванредног догађаја нашли.

7.2. Поступак спровођења евакуације

Члан 67.

Евакуација од места где су се странке или запослени затекли у случају избијања пожара, обавља се ходницима до излазних врата (приземље) односно (објекат центра) ходницима до степеништа, те силазак степеништем у приземље где се преко улазног хола долази до излаза (спољна врата) ван простора зграде,

Члан 68.

У случају да је излаз из зграде блокиран, нужна евакуација се може извршити преко прозора у приземним просторима.

Члан 69.

Лице задужено за послове заштите од пожара је дужан у случају пожара да хитно обиђе спољна врата и провери јесу ли закључана и привремено учврсти крила врата у отвореном положају, на начин да не ометају пролаз људи.

Члан 70.

Након изласка из зграде ученици и запослени се окупљају на зборном месту на отвореном простору (асфалтирани простор у дворишту Школе, испред излаза), где ће од руководиоца евакуације и спашавања добити даља упутства.

Излази као и путеви евакуације дати су у графичком делу Плана.

7.3 Обвезе током спровођења евакуације

Члан 71.

Организатор евакуације и спашавања током спровођења поступка евакуације обавезан је да предузме следеће радње:

- надзире и координира спровођење поступка евакуације са управом центра, одговарајућим службама и командиром ватрогасне јединице,
- обзиром на развој догађаја током евакуације издавати наређења појединим наставницима и другим одговорним запосленима с циљем предузимања потребних мера у вези с насталим променама те надгледати ток евакуације на нивоу целокупне зграде центра уз помагање другим запосленима у центру у њеном спровођењу,
- да провери јесу ли све странке и запослени напустили зграду центра,
- да предузима додатне мере, посебно у случајевима када акција евакуације није у потпуности изведена,
- да, након што су простор у згради напустили све странке и запослени, обави властиту евакуацију.

Члан 72.

Запослени током евакуације обавезни су да поступају на следећи начин:

- координирају евакуацију са организатором евакуације и ватрогасном јединицом,
- да окупе странке и упознају их са појавом ванредног догађаја, предузму мере за сузбијање панике и то без узбуђења и страха,
- издају кратка и јасна наређења за евакуацију странака усмеравајући их на тачно одређени пролаз и на одређено место за окупљање,
- усмеравају странке да се према излазима крећу у реду на тих и брз начин; свако трчање треба строго забранити,

- организују помоћ при изласку повређеним странкама тако да им помажу неповређени запослени.

Члан 73.

Остали запослени у центру на знак узбуњивања о ванредном догађају обавезни су у првој фази спровођења евакуације да учине следеће:

- упућују странке према најближем излазу за евакуацију из зграде центра,
- надzirати цеокупан ток евакуације странака, помажу повређенима при излазу, у случају да су излази блокирани упућују странке да изађу преко прозора у приземним просторима зграде, својим понашањем делују тако да се не ствара паника, обаве брзу проверу јесу ли све странке напустили зграду центра,
 - искључују из рада опрему и уређаје којима рукују и искључују потребне инсталације,
 - током евакуације извршавају наређења особа задужених за руковођење евакуацијом, након што су зграду центра напустили све странке обављају властиту евакуацију,

Након изласка из зграде све особе које су напустиле зграду током евакуације морају се окупити на зборном месту, где ће добити даља упутства.

7. 4 Обвезе након спроведене евакуације

Члан 74.

Након спроведене евакуације и окупљања странака и запослених на зборном месту, чланови управе центра и одговорне особе које су биле укључене у спровођење евакуације процењују ситуацију у оквиру које обавезно предузимају следеће мере:

- проверавају јесу ли све странке и запослени напустили зграду,
- одређују радње које треба предузети на нужном санирању последица ванредног догађаја (гашење пожара и сл.),
- одређују радње које треба предузети ради спровођења акције спашавања особа које су остале блокиране у деловима зграде (коришћење опреме за извођење спашавања, одређивање распореда и редоследа спашавања и сл.),
- распуштају кућама преостале особе које не могу учествовати у даљим акцијама.

8. НАЧИН ИЗВОЂЕЊА СПАШАВАЊА

Члан 75.

У свим случајевима кад евакуација странака и запослених није спроведена у потпуности, приступа се акцији спашавања особа које се нису евакуисале из зграде. У овој акцији учествују:

- особе које одреди организатор евакуације и спашавања,
- припадници професионалне ватрогасне јединице.

8.1. Обавезе руководиоца евакуације и спашавања

Члан 76.

Руководилац евакуације и спашавања, у оквиру свог делокруга рада, за потребе спровођења евакуације и спашавања утврђује прегледом угроженог простора следеће:

- колико је особа угрожено и где се налазе,
- каква им непосредна опасност прети,
- дали је ли наступила паника,
- који су ходници и степеништа непроходни.

Истовремено оцењује која су средства за спашавање потребна и која су лична и колективна заштитна средства потребна за запослене који ову акцију спроводе. До доласка ватрогасне јединице, у границама могућности, користе се властита средства за спашавање.

Након доласка професионалне ватрогасне јединице користиће се опрема за спашавање ватрогасне јединице, а руковођење преузима командир ватрогасне јединице.

8.2. Спашавање особа са спрата (висине)

Члан 77.

За спашавање особа с висине треба користити властиту расположиву опрему. Након доласка професионалне ватрогасне јединице користиће се опрема за спашавање наведене јединице.

8.3 Спашавање у случају пожара

Члан 78.

У случају пожара морају се најпре спашавати угрожене особе, а тек онда креће акција за коначно свладавање пожара.

Руководилац евакуације и спашавања одређују начин спашавања особа у случају пожара.

Руководилац евакуације одредиће места на којима ће се скупити средства за гашење пожара, како би се у што краћем времену спасиле особе заостале у горућој згради. У сваком случају позива се ватрогасна јединица.

У случају пожара који отежава спашавање странака и запослених, потребно је:

- одмах упоредно са осталим радњама спашавања особа, ватрогасци приступају гашењу пожара,
- искључују се инсталације које представљају опасност у случају пожара (електрична струја, земни гас),
- приликом напуштања угрожене просторије затварају се прозори и врата,
- отварају се врата и прозори у просторијама у којима се обавља евакуација, односно спашавање, ради одвода дима и превелике топлине,
- одређује се пробијање зидова како би се заобишла угрожена места, обавило спашавање блокираних особа и успешно одвијала акција гашења пожара.

9. ЗБОРНА МЕСТА ОКУПЉАЊА НАКОН ЕВАКУАЦИЈЕ

Члан 79.

Све странке и запослени, након спроведене евакуације из зграде, морају се окупити на зборном месту које је одређено за окупљање на отвореном простору:

- зборно место за центар је:
 - за евакуацију кроз глани улаз/излаз према улици и на тротоару, на удаљености 20m од објекта.

На зборном месту руководилац евакуације и спашавања са наставним особљем:

- утврђују јесу ли све странке и запослени напустили зграду,
- ако странке и запослени нису на броју, предузимају акције спашавања,
- обављају координацију даљег деловања са командиром професионалне ватрогасне јединице,
- организују пружање прве помоћи повређенима, а теже повређене упућују у медицинске установе (хитна помоћ, дом здравља, болница и сл.).

10. НАЧИН ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 80.

Основна обука из области заштите од пожара организује се за све запослене у центру, најкасније у року од 30 (тридесет) дана од дана ступања на рад, а на основу Програма основне обуке из области заштите од пожара.

Програм основне обуке из области заштите од пожара доноси директор, за који се прибавља сагласност Министарства унутрашњих послова.

Основну обуку из области заштите од пожара врши овлашћено правно лице уз услов да испуњава Законом о заштити од пожара прописане услове.

У току обуке запослене упознати са опасностима од пожара на радном месту, мерама, употребом средстава и опреме за гашење пожара, поступком у случају пожара, као и са одговорношћу због непридржавања прописаних или наложених мера заштите од пожара.

Провера знања запослених врши се једном у три године, о чему се води евиденција.

Члан 81.

Сви запослени у центру морају се упознати са садржајем Плана евакуације и на прописани начин оспособити и увежбати за његово спровођење, о чему брине директор.

Сматра се да су лица која раде у центру оспособљена за спровођење евакуације и спашавања ако су успешно савладали оспособљавање из области заштите од пожара по

Програму основне обуке из области заштите од пожара центра, за који је прибављена сагласност Министарства унутрашњих послова.

На основу Плана евакуације морају се спровести практичне вежбе најмање једанпут у три године.

11. ПРОРАЧУН МАКСИМАЛНОГ БРОЈА ЉУДИ КОЈИ СЕ МОГУ БЕЗБЕДНО ЕВАКУИСАТИ ИЗ ОБЈЕКТА

Члан 82.

Рад се одвија од 08^h – 16^h, пет дана у недељи (понедељак – петак).

Београд Ул. Радослава Грујића бр.17

У овим правилима прорачун максималног броја људи који се могу безбедно евакуисати из објекта може се одредити на основу Правилника о техничким нормативима за заштиту од пожара стамбених и пословних објеката и објеката јавне намене (Сл.Гласник РС бр.22/2019).

За процену броја лица у просторима различите намене користе се следећа табела.

НАМЕНА ПРОСТОРА	ПРОСЕЧНА ПОТРЕБНА ПОВРШИНА ПОДА ЗА ЈЕДНО ЛИЦЕ(м2/лицу)
Помоћне и техничке просторије	28,0
Аеродромски терминал и преузимање пртљага	1,9
Обрада пртљага	28,0
Хол	9,3
Чекаонице	1,4
Објекти за окупљање (играонице, апарати за игру на срећу)	1,0
Изложбене галерије и музеји	2,8
Објекти за окупљање са фиксираним седиштима	На основу броја седишта
Објекти за окупљање без фиксираних седиштаконцентрисани простор (само столице са нефиксираним седиштима)	0,65
Простор за стајање	0,46
Неконцентрисани простор (столови и столице)	1,4

Куглане (дозвољено је 5 лица по свакој стази укључујући 4,5m залетишта и додатних просатора)	0,65
Пословни простори	9,3
Суднице –осим делова са фиксираним седиштима	3,7
Спаваонице	4,6
Образовни објекти	
Учионице	1,8
Радионице и кабинети	4,6
Просторије за вежбање	4,6
Институциони простори	
Стационарни пацијенти	22,3
Нестационарни пацијенти	9,3
Простори за спавање	11,1
Кухинје	18,5
Чекаонице	4,6
Простор за чување књига	9,3
Свлачионице	4,6
Трговински објекти	5,6
Простори за складиштење и испоруку	28,0
Гараже	18,6
Стамбени објекти	18,6
Клизалишта и базен	4,6

Редни бр.	Просторије	Површина просторија (m ²)	Просечна потребна површина пода за једно лице (m ² /лицу)	Максималан број лица
1.	Канцеларије	250	9,3	250/9,3=27
				УКУПНО: 27

Боравак странака и запослених у објекту центра конципиран је на канцеларије, на основу чијих површина је утврђена просечна потребна површина пода за једно лице. На основу

табеле и на основу прорачуна, максималан број људи који се могу безбедно евакуисати из објекта износи 27 лица.

Обзиром да се у објекту налази уобичајено око 25 људи и странака закључујемо да објекат задовољава критеријуме по питању времена евакуације и максималног броја људи који се могу безбедно евакуисати из објекта.

13. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 83.

Заштита од пожара је континуирани процес који се мора обављати непрекидно у току рада применом нових и одржавањем постојећих мера заштите од пожара којима се омогућава да примењене мере на време идентификују опасности и елиминишу ризик од пожара у објекту центра.

Сваки запослени приликом уласка у просторије објекта мора бити упознат са овим Правилима.

Измене и допуне ових Правила врше се код битних промена у посматраном простору који са собом носе измене ризика од пожара као што су:

- битне промене броја лица која бораве у посматраном простору у односу на евакуационе правце и могућност обезбеђивања евакуације свих лица из посматраног простора.

- надградња објеката, у смислу да ли постојеће инсталације могу у посматраном простору задовољити услове новонастале ситуације (посебно електричне инсталације).

Повреде одредаба ових Правила сматрају се повредом радне обавезе сагласно актима центра.

Измене и допуне ових Правила врше се на начин његовог доношења.

Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласним таблама центра.

Прилози:

1. листа основних података у случају пожара,
2. упуство за поступање у случају пожара,
3. графички прилози.

У Београду,

13.03.

2024 год.

Директор